

	تاریخ : ۱۳۹۸/۰۳/۲۲ مدت امتحان : ۸۰ دقیقه نام دبیر : پالیزبان نمره :	بسمه تعالی اداره آموزش و پرورش شهرستان ایلام دبیرستان دخترانه فرزندگان آزمون علوم و فنون ادبی یازدهم خردادماه ۱۳۹۸	نام : نام خانوادگی : کلاس : تعداد صفحه : ۴										
بارم	شرح سوالات		ردیف										
۱	الف: تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ (نمره) عبارتهای داده شده را با واژه مناسب کامل کنید. الف- از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته است که کتاب ..... را در بیان سلوک دین نوشت. ب- منظومه موش و گربه ناهنجاریهای اجتماعی را به شیوه ..... و ..... بیان کرده است. پ- لحن سخن ..... گزنده، طنز آمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح طلبی است.		۱										
۰/۵	درست یا نادرست بودن گزینهها را مشخص نمایید. الف- نثر ساده کم کم در قرن هفتم ضعیف می شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان از میان می رود. ب- «ظفرنامه شامی» قدیمی ترین کتاب تاریخ نوشته شده درباره تیمور است.		۲										
۰/۵	با توجه به ابیات زیر دو مورد از ویژگیهای ادبی سبک عراقی را بیان کنید. آن که دل من چو گوی در خم چوگان اوست // موقف آزادگان بر سر میدان اوست ره به در از کوی دوست نیست که بیرون برند // سلسله پای جمع زلف پریشان اوست سعدی اگر طالبی راه رو و رنج بر // کعبه دیدار دوست صبر بیابان اوست		۳										
۱	دو مورد از ویژگیهای عمده شعر بیدل را با توجه به ابیات زیر مشخص کرده و بنویسید. برق با شوقم شراری بیش نیست // شعله طفل نی سواری بیش نیست لاله و گل زخمی خمیازه اند // عیش این گلشن خماری بیش نیست تا به کسی نازی به حسن عاربت // ما و من آینه داری بیش نیست غرقه وهمیم، ورنه این محیط // از تنک آبی کناری بیش نیست		۴										
۰/۷۵	گزینه صحیح را از ستون «الف» به «ب» وصل کنید. (در قسمت ب یک مورد اضافی است).		۵										
<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> <tr> <td>عین الحیات</td> <td>بینابین</td> </tr> <tr> <td>جامع عباسی</td> <td>عرفان</td> </tr> <tr> <td>حبیب السیر</td> <td>فقه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>مصنوع</td> </tr> </table>		الف	ب	عین الحیات	بینابین	جامع عباسی	عرفان	حبیب السیر	فقه		مصنوع		
الف	ب												
عین الحیات	بینابین												
جامع عباسی	عرفان												
حبیب السیر	فقه												
	مصنوع												

۰/۲۵	چرا در دسترس عامه قرار گرفتن شعر در دوره سبک هندی حرکت سودمندی تلقی می‌شد؟	۶															
۱	ب: موسیقی شعر (۶ نمره) با خوانش درست بیت زیر مرز پایه‌های آوایی آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید. نکوهش مکن چرخ نیلوفری را // برون کن ز سر باد خیره‌سری را	۷															
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>بُ ر و ک ن</td> <td>زِ س ر با</td> <td>دِ خ ی ر</td> <td>سَ ر ی را</td> </tr> </table>					بُ ر و ک ن	زِ س ر با	دِ خ ی ر	سَ ر ی را								
بُ ر و ک ن	زِ س ر با	دِ خ ی ر	سَ ر ی را														
۰/۵	وزن‌واژه خوشه‌های هجایی زیر را بنویسید. الف: — — U U — — ب: — U U —	۸															
۰/۲۵	نشانه‌های هجایی کدام واژه با بقیه متفاوت است؟ الف - کاروان‌ها    ب - سازمانی    ج - متناسب    د - برگریزان	۹															
۰/۲۵	وزن‌واژه کامل بیت زیر را بنویسید. عزیزا کاسه چشمم سرایت // میان هر دو چشمم جای پایت	۱۰															
۲	بیت «چو خواهی که نامت بود جاودان // مکن نام نیک بزرگان نهان» را در جدول زیر قرار دهید و موارد خواسته شده را بنویسید.	۱۱															
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>پایه‌های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>نشانه هجایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>وزن</td> </tr> </table>					پایه‌های آوایی					نشانه هجایی					وزن	
				پایه‌های آوایی													
				نشانه هجایی													
				وزن													
۰/۵	با توجه به ابیات داده شده موارد خواسته شده را بنویسید. الف - معشوقه به سامان شد، تا باد چنین بادا // کفرش همه ایمان شد، تا باد چنین بادا ب - او می‌رود دامن‌کشان، من زهر تنهایی چشان // دیگرمپرس از من نشان، کز دل نشانم می‌رود ۱. کدام یک از ابیات دوری است؟ دلیل آن را بنویسید؟ ۲ - وزن هر بیت را زیر آن بنویسید.	۱۲															
۱	ب: زیبا شناسی (۶ نمره) در ابیات زیر تشبیه و نوع آن (فشرده، گسترده) را مشخص نمایید. الف - پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی // گوش کشیده است، از آن گوش به من نمی‌کند ب - در زلف چون کمندش ای دل میبچ کان جا // سرها بریده بینی بی‌جرم و بی‌جنایت	۱۳															

۰/۵	تشبیهی بسازید که واژه «صدف» <u>مشبه به آن باشد</u> .	۱۴
۰/۵	در بیت‌های زیر مجاز را مشخص نمایید. الف- مکن قصد من مسکین که خوبان // چنین در خون مسکینان نکوشند ب- چرا چون لاله خونین دل نباشم // که با ما نرگس او سر گران کرد	۱۵
۰/۵	در عبارت زیر مجاز و قرینه آن را بیابید. جهان خوردم و کارها راندم.	۱۶
۰/۵	در کدام یک از ابیات زیر واژه «سینه» در معنی مجازی به کار رفته است مفهوم مجازی آن را بنویسید. الف- سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت // آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت ب- زمین چو سینه سهراب زیر جوشن برگ // فرو نشسته در آن ناوک صنوبر و غان	۱۷
۱	در ابیات زیر استعاره‌ها را بیابید و مشخص کنید در هر استعاره کدام رکن تشبیه باقی مانده است؟ (هر بیت یک مورد) الف- کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند ب- آینه‌ات دانی چرا غماز نیست زانکه زنگار از رخس ممتاز نیست	۱۸
۰/۵	در بیت‌های زیر «مشبه» استعاره‌های مشخص شده را بنویسید. الف- به خون خود آغشته و رفته‌اند // چه گل‌های رنگین به جوبارها ب- صبحگاهی سر خوناب جگر بگشایید // ژاله صبحدم از نرگس تر بگشایید	۱۹
۱/۵	در ابیات زیر عبارت کنایه را مشخص کنید (به شکل مصدری) و مفهوم کنایی آن را بنویسید. الف- به کس مگوی که پایم به سنگ عشق برآمد // که عیب گیرد و گوید چرا به فرق نیوی ب- کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق // بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی	۲۰
۱	ت: نقد و تحلیل (۴ نمره) متن زیر را از کتاب «تاریخ عالم آرای عباسی» به دقت بخوانید و دو مورد از ویژگی‌های نثر سبک هندی را در آن مشخص نمایید. «تیین این مقال آن است که بر عالمیان پوشیده نیست که مردم گیلان به غایت خفیف عقل و تیره‌رای و بی-عاقبت‌اند و نهال قامت آن جماعت در جویبار ظلمت، بالا کشیده و از خوان مواهب ازلی جز مائده غدر و بی-وفایی نچشیده‌اند. بوی مروت و مردمی به مشام ایشان نرسیده، عموم آنجا به مرتبه طالب فتنه و آشوبند.»	۲۱

۱	<p>دو مورد از ویژگی‌های ادبی سبک هندی را در ابیات زیر مشخص نمایید.</p> <p>پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما // آینه کی برهم خورد از زشتی تمثال‌ها</p> <p>با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی // شد ریشه ریشه دامنم از خار استدلال‌ها</p>	۲۲
۲	<p>غزل حافظ را از نظر قلمرو زبانی و فکری تحلیل کنید (هر قلمرو دو مورد با ذکر نمونه)</p> <p>دیدم ای دل که غم عشق دگر بار چه کرد // چون بشد دل‌سیر و با یار وفادار چه کرد</p> <p>آه از آن نرگس جادو که چه بازی انگیخت // آه از آن مست که با مردم هشیار چه کرد</p> <p>اشک من رنگ شفق یافت ز بی‌مهری یار // طالع بی‌شفقت بین که در این کار چه کرد</p> <p>برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر // وه که با خرمن مجنون دل افگار چه کرد</p> <p>ساقیا جام می‌ام ده که نگارنده غیب // نیست معلوم که در پرده اسرار چه کرد</p> <p>آن که پرنقش زد این دایره مینایی // کس ندانست که در گردش پرگار چه کرد</p> <p>فکر عشق آتش غم در دل حافظ زد و سوخت // یار دیرینه ببینید که با یار چه کرد</p>	۲۳

«تنت به ناز طیبیان نیازمند مباد.» پالیزبان